

FAIRTRADE
POLSKA

FAIRTRADE POLSKA

RAPORT 2021

Wydawca:
Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” – Fairtrade Polska
Kraków, czerwiec 2022

Zdjęcia w publikacji:
Okładka (przód): Nyokabi Kahura (pierwsze od góry), Fairtrade Polska (pozostałe)
str. 3, 7, 21: Alicja Rzepa
str. 4: Nathalie Bertrams
str. 10, 25, 26: Fairtrade Polska
str. 19: Ángela Ponce, Nyimas Laula, Nyokabi Kahura
Okładka (tył): Alicja Rzepa

ISBN: 978-83-962548-3-2

Fairtrade Polska w mediach społecznościowych:

www.fairtrade.org.pl

Słowo wstępne

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością prezentujemy raport z działalności naszej organizacji w 2021 roku. Przedstawiamy w nim najważniejsze informacje na temat rozwoju rynku produktów Fairtrade w Polsce oraz działań, które prowadziliśmy i w które byliśmy zaangażowani.

W 2021 roku przygotowaliśmy kilka ogólnopolskich kampanii. Zorganizowaliśmy **Miesiąc Fairtrade** (12.04-12.05), **Kampanię Wizerunkową** (1-30.09) oraz **Kalendarz Adwentowy Fairtrade** (1-24.12). Ponadto w trakcie całego roku angażowaliśmy się w szereg projektów i wydarzeń, które sami inicjowaliśmy lub do których byliśmy zapraszani przez naszych partnerów.

Mimo uciążliwości związanych z pandemią, odnotowaliśmy kolejny wzrost rynku Fairtrade w naszym kraju. Zachęcam do lektury raportu i wspierania naszych działań w kolejnych latach.

Co prawda, raport dotyczy roku 2021, ale trudno nie odnieść się do sytuacji w momencie jego wydania, szczególnie do rosyjskiej inwazji na Ukrainę, która nastąpiła w czasie, gdy spodziewaliśmy się powrotu do „normalności” po 2 latach pandemii. Wszystko to wymaga od naszej organizacji jeszcze większych wysiłków. Cieszymy się, że jesteśmy w nich wspierani także przez Ciebie czytelniku.

Andrzej Żwawa, Prezes Zarządu
Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” – Fairtrade Polska

O Fairtrade

Czym jest Fairtrade

Fairtrade to system certyfikacji produktów, który działa na rzecz poprawy sytuacji społeczności rolniczych w krajach globalnego Południa. Obejmuje ponad 1,9 miliona rolników i pracowników najemnych w 72 krajach świata, zrzeszonych w ponad 1880 organizacjach producentów. Produkują oni między innymi kawę, herbatę, cukier trzcinowy, kakao, owoce tropikalne, bawełnę czy kwiaty. Na świecie jest ponad 30 tysięcy certyfikowanych produktów Fairtrade wytworzonych przez ponad 2400 firm posiadających licencję na korzystanie ze znaku FAIRTRADE.

Rolniczka ze spółdzielni Koperasi Baithul Qiradh Baburrayyan, Indonezja, fot. Nathalie Bertrams

Co wyróżnia Fairtrade

Fairtrade zabiega o interesy rolników w warunkach istniejącej gospodarki rynkowej, stwarzając im szansę na uzyskanie uczciwej zapłaty za wytwarzane produkty. Rolnicy zrzeszeni w spółdzielniach Fairtrade mają pewność, że otrzymają za swe plony co najmniej ustaloną cenę minimalną, która chroni ich w przypadku spadków cen na światowym rynku.

Oprócz stabilnych i uczciwych cen skupu rolnicy otrzymują również premię Fairtrade na rozwój. Środki z premii są przeznaczane na projekty rozwojowe, służące nie tylko rolnikom (poprawa jakości i wydajności upraw), lecz także całym społecznościom (poprawa warunków sanitarnych, dostęp do edukacji i opieki medycznej).

Poza kwestiami ekonomicznymi dla Fairtrade ważne są także kwestie społeczne i środowiskowe. Spółdzielnie producenckie są demokratyczne, transparentne i włączające. Rolnicy wspólnie decydują o tym, na co ich spółdzielnia przeznaczy premię Fairtrade. Rolnicy i pracownicy najemni w systemie Fairtrade są reprezentowani na wszystkich szczeblach organizacji i mają potęgę mocy decyzyjnej w Zgromadzeniu Ogólnym Fairtrade International. W praktyce oznacza to, że rolnicy mają istotny wpływ na funkcjonowanie całego systemu Fairtrade.

Fairtrade aktywnie działa na rzecz równych praw kobiet w społecznościach rolniczych i dąży do wyeliminowania pracy dzieci.

Standardy Fairtrade zobowiązują producentów rolnych do poszanowania lokalnego środowiska naturalnego. Rolnicy zrzeszeni w certyfikowanych spółdzielniach nie są zostawieni sami sobie także w obliczu nasilających się skutków zmian klimatu – Fairtrade pomaga im poprzez wsparcie techniczne, tak by mogli wdrażać praktyki rolnicze zwiększające odporność na zmiany klimatu.

O Fairtrade Polska

Nasza wizja

Naszą wizją są sprawiedliwe relacje handlowe oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju, dzięki którym ludzie poprzez swoją pracę mogą zapewnić godne życie sobie i swoim rodzinom oraz rozwijać swój potencjał.

Nasza misja

Naszą misją jest propagowanie idei oraz standardów Fairtrade w celu wspierania marginalizowanych producentów z krajów globalnego Południa. Misję realizujemy poprzez budowanie świadomości, edukację w zakresie zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnej konsumpcji oraz działania na rzecz zwiększania dostępności produktów ze znakiem FAIRTRADE w Polsce.

Nasze działania

Fairtrade Polska zajmuje się rozwojem rynku produktów z certyfikatem Fairtrade poprzez:

- wspieranie firm w zakresie certyfikacji produktów Fairtrade,
- promowanie produktów z certyfikatem Fairtrade wśród konsumentów,
- podnoszenie świadomości i edukację globalną m.in. przez kampanię Społeczności Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu,
- prowadzenie działań rzeczniczych, np. ws. zrównoważonych zamówień publicznych.

Nie zajmujemy się obrotem produktami Fairtrade ani nie prowadzi żadnej innej działalności gospodarczej. Sprawozdania z działalności Organizacji Pożytku Publicznego znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.fairtrade.org.pl).

Zespół Fundacji

Michał Bryda-Przybyszewski
komunikacja
(do 31.12.2021:
Rozalia Wiśniowska)

Dominika Dzido
administracja
i finanse

Paulina Dziedzic
wsparcie biznesu

Maria Huma
wsparcie biznesu
(bawełna i tekstylia)

Tomasz Makowski
wsparcie biznesu

Aleksandra Mazurkiewicz
biuro

Magdalena Pastuszek
biuro

Zbigniew Szalbot
Członek Zarządu
Fundacji

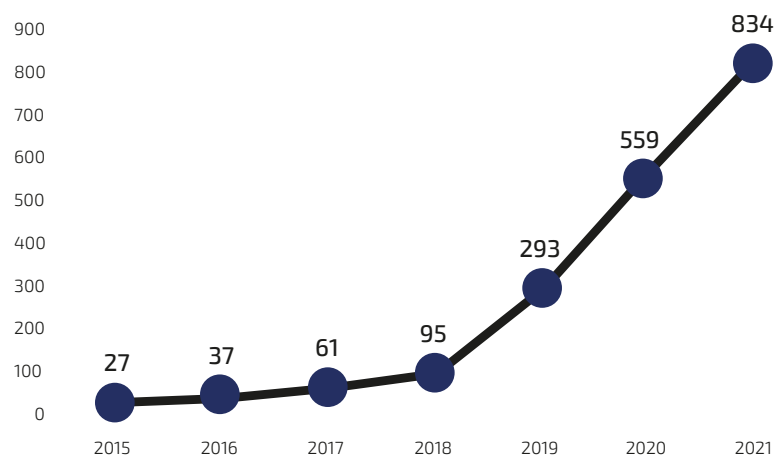
Andrzej Żwawa
Prezes Zarządu
Fundacji

Rynek Fairtrade w Polsce

Sprzedaż produktów

Od 2018 roku obserwujemy dynamiczny wzrost sprzedaży produktów z certyfikatem Fairtrade, któremu nie zaszkodziła nawet pandemia COVID-19. W 2021 roku wartość sprzedaży hurtowej netto **wzrosła o 49%** względem roku poprzedniego, osiągając **wartość 834 mln zł**.

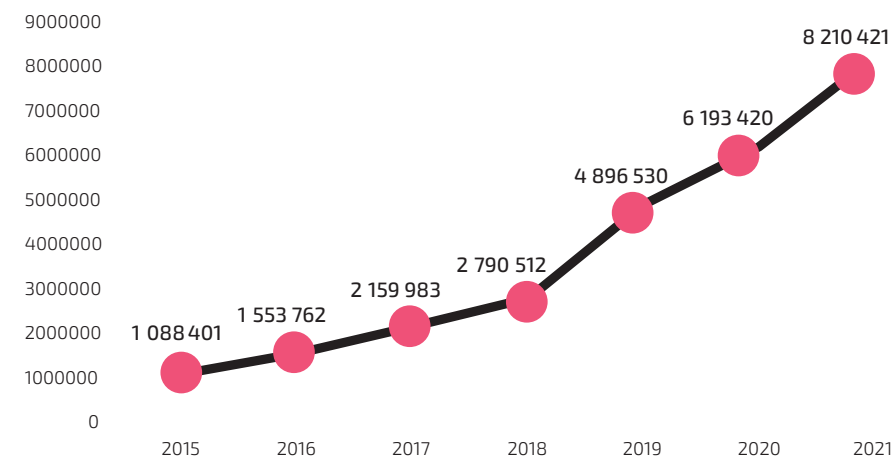
Wartość (w mln PLN) sprzedaży hurtowej netto produktów z certyfikatem Fairtrade

Premia Fairtrade z Polski

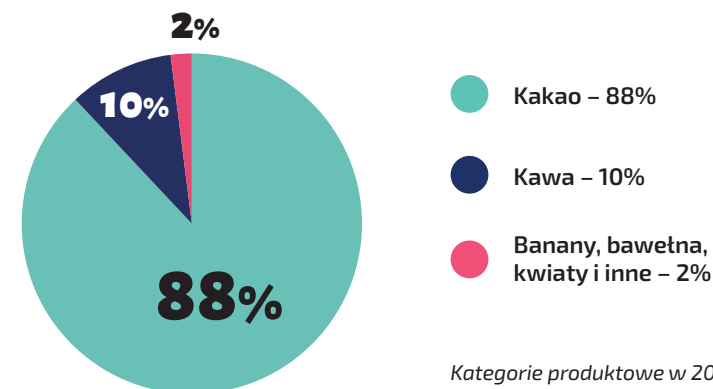
Konsumenci w Polsce coraz częściej sięgają po produkty ze znakiem FAIRTRADE. Dzięki temu firmy zamawiają więcej surowców z certyfikatem Fairtrade, a co za tym idzie z roku na rok rośnie wartość premii Fairtrade, którą otrzymują rolnicy z krajów globalnego Południa. W 2021 roku wyniosła ona **ponad 8,2 mln złotych**. To Państwa wkład w budowanie bardziej sprawiedliwego świata poprzez zwykłe uwzględnianie w zakupach produktów z certyfikatem Fairtrade! Dziękujemy!

Wartość (PLN) premii Fairtrade wygenerowanej przez zakupy konsumentów w Polsce

Udział produktów Fairtrade w ogólnej sprzedaży 2021

Jeśli chodzi o udział poszczególnych kategorii produktowych, to zdecydowanie górują wyroby czekoladowe, które w 2021 roku wygenerowały aż 88% sprzedaży hurtowej o wartości 732 mln zł. Na drugim miejscu plasuje się kawa, z 10% udziałem w sprzedaży o wartości blisko 83 mln zł.

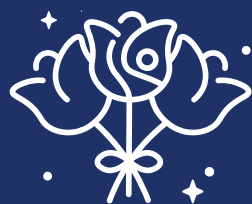

Nowe kategorie produktowe Fairtrade w sieciach handlowych w Polsce

- W 2021 roku do oferty wprowadzono w Polsce łącznie **167 nowych produktów** z certyfikatem Fairtrade!
- Od 2021 roku w sklepach sieci LIDL jest w stałej ofercie **marakuja** z certyfikatem Fairtrade.
- W stałej ofercie sieci hipermarketów Kaufland znajdują się **banany i kwiaty** (róże) z certyfikatem Fairtrade.
- W 2021 roku **banany** z certyfikatem Fairtrade były również czasowo dostępne w sieciach Auchan (2. kwartał), Carrefour (2. kwartał) i Lidl (2. i 3. kwartał).
- W ofercie sieci sklepów Aldi, jak co roku we wrześniu, dostępne były w sprzedaży **ręczniki** z bawełny z certyfikatem Fairtrade.
- Sieć stacji paliw Lotos wprowadziła w 2021 roku do sprzedaży paczkowaną **kawę** z certyfikatem Fairtrade w swoich bistrach i sklepach Cafe Punkt, eksponowaną na dedykowanych stojakach.
- Również na stacjach paliw sieci AVIA – tam, gdzie wprowadzono już nowy format gastronomiczny EAT&GO – serwowana jest **kawa** z certyfikatem Fairtrade.
- Dobre wieści napłynęły od właścicieli holenderskiej sieci detalicznej Action (www.action.com), której placówki handlowe znajdują się również w Polsce. Sieć zadeklarowała, że do 2023 roku całe **kakao** użyte do wszystkich stódczych marek własnych tej sieci będzie pochodziło ze spółdzielni z certyfikatem Fairtrade.

167
nowych produktów
z certyfikatem
Fairtrade w 2021 r.

Firmy certyfikowane i licencjobiorcy

Certyfikacją Fairtrade zajmuje się jednostka certyfikująca FLOCERT (www.flocert.net). Certyfikat umożliwia firmom obrót i przetwarzanie surowców Fairtrade w celu produkcji artykułów spożywczych lub innych. Certyfikat nie daje prawa do umieszczenia na opakowaniach produktów znaku FAIRTRADE. Umieszczenie na opakowaniu znaku FAIRTRADE możliwe jest dopiero po podpisaniu umowy licencyjnej z właścicielem znaku – Fairtrade International.

Na koniec 2021 roku w Polsce było:

30

firm, które posiadały
tylko certyfikat
Fairtrade

13

firm, które posiadały
certyfikat i podpisały
umowę licencyjną

6

firm, które
posiadały tylko
umowę licencyjną

Nowe firmy w systemie:

1. Arkadia Sp. z o.o. / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.arkadia-choco.pl
2. Astra Coffee&More Sp. z o.o. / Certyfikacja: kawa / www.astra.com.pl
3. Azuba Polska Sp. z o.o. / Certyfikacja: ziarno kakaowe
4. Cosmo Sp. z o.o. / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.cosmochocolate.pl
5. Golden Grain Group Sp. z o.o. / Certyfikacja i licencja: kawa / www.goldengrain.coffee
6. Lambertz Polonia Sp. z o.o. / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.lambertz.com.pl
7. Maspex Food Sp. z o.o. / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.maspex.com
8. Toms Polska Sp. z o.o. / Certyfikacja: cukier trzcinowy, kawa, wanilia, ziarno kakaowe
9. Trade Milk Sp. z o.o. Sp. Komandytowa / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.trademilk.pl
10. Twining's Sp. z o.o. / Certyfikacja: herbata, hibiskus, mięta, roibos, rumianek, wanilia / www.twinings.pl
11. ZPC Flis / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.flis.pl
12. ZPC Łuczniczka / Certyfikacja: ziarno kakaowe / www.luczniczka.com

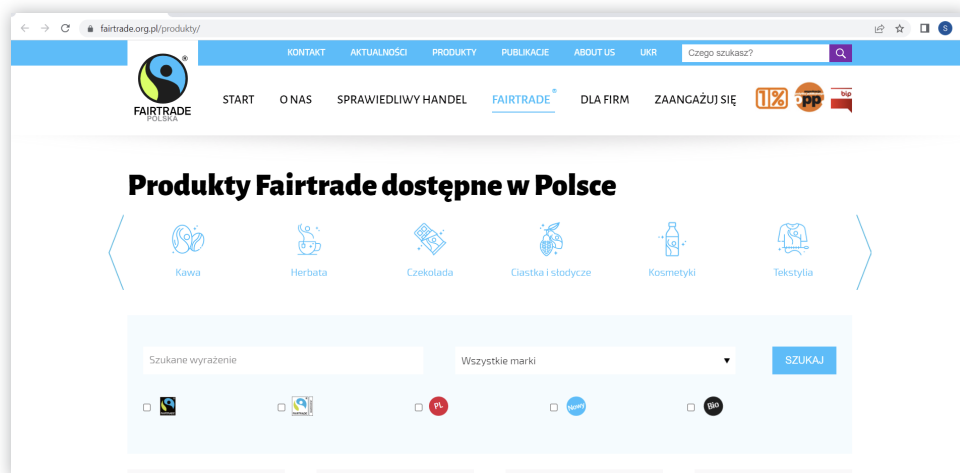
Aby pomóc firmom wejść do systemu Fairtrade, na stronie www.fairtrade.org.pl/dla-firm zamieściliśmy kompleksowe informacje o tym, dlaczego warto wybierać Fairtrade oraz jaki rodzaj pomocy oferujemy zainteresowanym podmiotom gospodarczym.

Obserwując przystępowanie kolejnych firm do certyfikacji Fairtrade widzimy, że najpopularniejszym certyfikowanym składnikiem jest **ziarno kakaowe i jego pochodne**. W Polsce mamy 28 firm z certyfikatem Fairtrade na pochodne ziarna kakaowego, które mogą kupować certyfikowany surowiec i go dalej przetwarzać, przepakowywać, bądź dystrybuować innym certyfikowanym podmiotom. Dla porównania **kawa**, która jest drugim najpopularniejszym produktem Fairtrade w Polsce, może być kupowana i dalej przetwarzana na zasadach Fairtrade przez 11 certyfikowanych firm (niektóre firmy mają certyfikat na oba surowce).

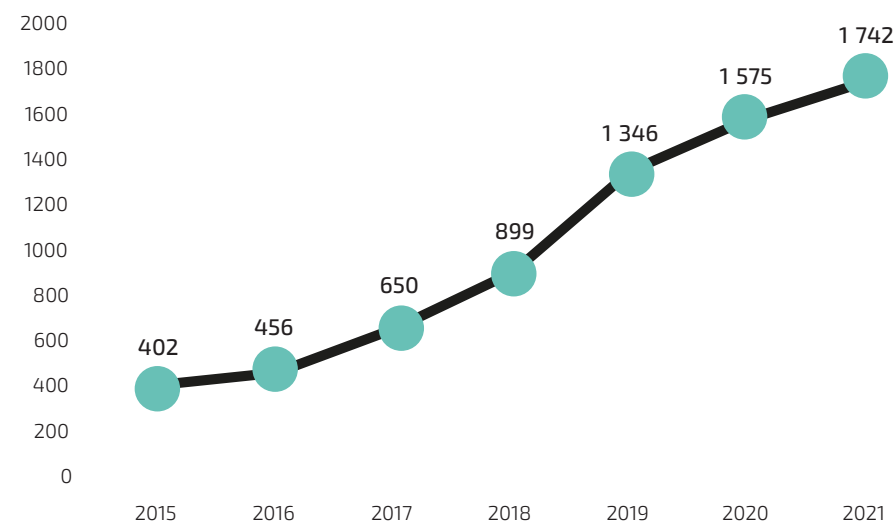
Niezaprzeczalnym numerem 1 w kontekście **sprzedaży produktów czekoladowych** z certyfikatem Fairtrade na terenie Polski w 2021 roku były sklepy sieci Lidl. Obok Lidla na podium kakaowym stanęły sieci Kaufland i Aldi. Natomiast trzy największe firmy pod względem **sprzedaż kawy** z certyfikatem Fairtrade to ORLEN, Tchibo i Starbucks.

Ciekawostką jest to, iż w Polsce mamy 4 marki oferujące ubranka dla niemowlaków, odzież lekką i bieliznę, a także bluzki i spodnie z bawełny Fairtrade. Ponadto możemy kupić bluzy, koszulki, torby z bawełny Fairtrade zagranicznych marek w sklepach online.

Na stronie www.fairtrade.org.pl/produkty pojawiła się **wyszukiwarka produktowa**. Jest ona przeznaczona dla konsumentów, którzy chcą sprawdzić dostępne w Polsce produkty z certyfikatem Fairtrade. Wyszukiwarka prezentuje produkty podzielone na kategorie. Produkty można wyszukiwać wg następujących filtrów: kategorie, nazwy marek, rodzaj znaku FAIRTRADE, firma z Polski, produkt ekologiczny oraz nowość. W 2021 roku odnotowaliśmy prawie 25 tys. unikatowych odston tej strony.

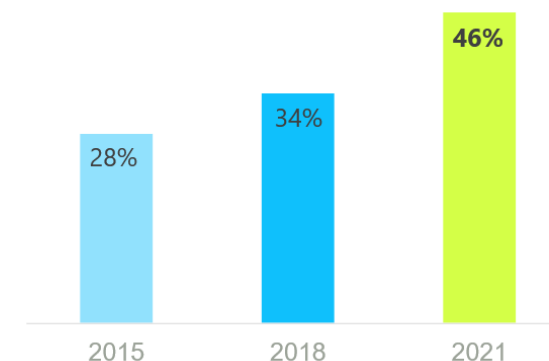
Liczba produktów z certyfikatem Fairtrade dostępna w Polsce na przestrzeni ubiegłych lat

Badania Globe Scan 2021

W lutym i marcu Globe Scan przeprowadził globalne badanie konsumenckie na temat Fairtrade, z którego wynika, że **46% polskich konsumentów** rozpoznaje znak FAIRTRADE, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu z rokiem 2018, kiedy rozpoznawalność wynosiła 34%.

Rosnąca rozpoznawalność znaku FAIRTRADE

W Polsce system Fairtrade jest utożsamiany głównie z działaniami na rzecz większej równowagi sił między dużymi firmami a rolnikami z krajów globalnego Południa.

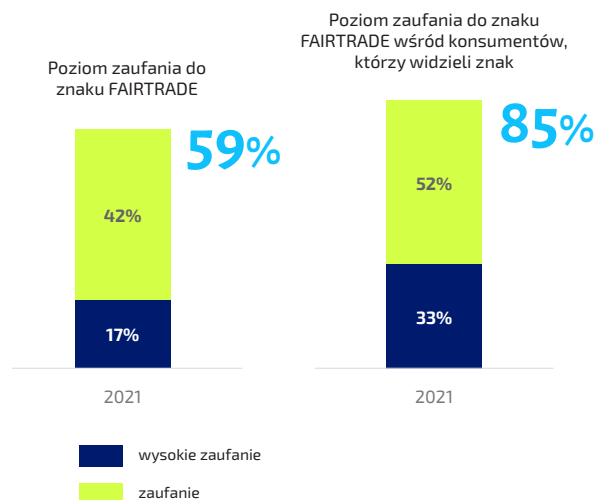
Najbardziej motywujące obszary oddziaływania Fairtrade to starania na rzecz eliminowania pracy dzieci, pracy przymusowej (wyższa ocena w Polsce w stosunku do globalnej średniej) oraz ograniczanie użycia lub stosowanie bezpieczniejszych środków ochrony roślin.

Znak FAIRTRADE ma pozytywny wpływ na postrzeganie marki przez polskich konsumentów – niemal trzy czwarte polskich konsumentów deklaruje gotowość do robienia zakupów w sklepach, które posiadają znaczącą ofertę produktów Fairtrade.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/gs

Poziom zaufania do znaku FAIRTRADE

Ogólny poziom zaufania do znaku Fairtrade wzrósł znacząco od 2015 roku (**43%**).

Działania Fairtrade Polska w 2021

Rok 2021 obfitował zarówno w wydarzenia, które sami zorganizowaliśmy (m.in. trzy duże miesięczne kampanie: **Miesiąc Fairtrade**, **Wybieram Fairtrade** i **Kalendarz Adwentowy Fairtrade**), jak i te, na które przyjęliśmy zaproszenia od organizatorów.

Kampania Miesiąc Fairtrade

Kampania „Miesiąc Fairtrade”, którą organizowaliśmy w dniach 12.04-12.05 była intensywnym czasem działań edukacyjnych i świadomościowych o Fairtrade. Celem **Miesiąca Fairtrade** jest dotarcie do jak największej grupy mieszkańców Polski z informacją o Fairtrade jako o sprawdzonym sposobie poprawy sytuacji rolników w krajach globalnego Południa. Byliśmy obecni nie tylko w mediach społecznościowych, ale również w prasie i radiu.

**WYBIERAJ FAIRTRADE
DLA LUDZI, DLA PLANETY**

Wybierając produkty ze znakiem Fairtrade, wspierasz drobnych rolników i pracowników z krajów globalnego Południa, tak by mogli żyć i pracować w godnych warunkach i dbać o lokalne środowisko.

www.fairtrade.org.pl/MiesiacFairtrade

Miesiąc Fairtrade rozpoczęliśmy 12.04, w Światowym Dniu Czekolady, a zakończyliśmy dwiema konferencjami online. Na pierwszej z nich „**Fairtrade – sposób na odpowiedzialny łańcuch dostaw Twojej firmy**” (11.05), dedykowanej przedstawicielom biznesu, gościem specjalnym był **profesor Jerzy Hausner**, który zaznajomił uczestników z tematem praktycznego wymiaru ekonomii wartości. Natomiast eksperci z Fairtrade Polska – **Tomasz Makowski** i **Paulina Dzedzic** – przedstawili korzyści dla firm z włączenia do oferty produktów z certyfikatem Fairtrade. Konferencję poprowadził Paweł Oksanowicz, dziennikarz radiowy i telewizyjny, zaangażowany w kwestie społecznej odpowiedzialności biznesu. Patronat nad konferencją objął **UN Global Compact Network Poland**.

FAIRTRADE - SPOSÓB NA ODPOWIEDZIALNY ŁAŃCUCH DOSTAW TWOJEJ FIRMY

11.05.2021
13:00-14:10
Platforma ClickMeeting

Sprawiedliwego Handlu i Celów Zrównoważonego Rozwoju. Konferencja była okazją do zastanowienia się, jak dzięki Fairtrade możemy wspólnie wzmacniać realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju w Polsce. Gościem specjalnym konferencji był pan **Kamil Wyszkowski** z United Nations Global Compact Network Poland, który przedstawił globalne postępy w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju.

W dalszej części konferencji wystąpili **Rozalia Wiśniowska** z Fairtrade Polska, pani **Jolanta Murawska** z Urzędu Miasta Gdańsk, **dr Ewa Radomska** z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz pani **Dobrośława Egner** z Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Piekarach Śląskich, od których uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób mogą zaangażować się w kampanię Społeczności Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu w swoim mieście, uczelni czy szkole. Patronat nad konferencją objął **Instytut Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej** w Krakowie.

KONKURS WYBIERAM FAIRTRADE

12.04 - 12.05.2021

1X NAGRODA GŁÓWNA
2X NAGRODA WYRÓŻNIENIA

W trakcie **Miesiąca Fairtrade** zorganizowaliśmy fotokonkurs „**Wybieram Fairtrade**” dla konsumentów, w którym nagrodami były ekspres do kawy wraz z zapasem kawy od firmy Miko Pac oraz atrakcyjne zestawy produktów z certyfikatem Fairtrade. Konkurs polegał na zrobieniu selfie lub innego dowolnego zdjęcia z produktem/produktami ze znakiem FAIRTRADE, opublikowaniu go na Facebooku lub Instagramie. Do konkursu zakwalifikowaliśmy 94 prace konkursowe, a nagrody otrzymało 8 uczestników.

Patronat nad całą kampanią objął **UN Global Compact Network Poland**, a swojego wsparcia dodatkowo udzieliły nam miasta **Gdańsk, Jelenia Góra, Poznań** oraz **Oborniki Śląskie**.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/mf

SIŁA SPOŁECZNOŚCI W REALIZACJI CELÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

12.05.2021
18:00-20:30
Platforma Clickmeeting

Następnego dnia (12.05) odbyła się konferencja „**Siła społeczności w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju**”, kierowana do przedstawicieli miast, szkół, uniwersytetów, partnerów społecznych, firm, mediów oraz wszystkich zainteresowanych tematyką

Wydarzenia w trakcie Miesiąca Fairtrade

W trakcie Miesiąca Fairtrade wzięliśmy udział w kilku dodatkowych działaniach:

15.04

Dzięki Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce odbyliśmy spotkanie online z **Koalicją Liderzy Pro Bono**. **Zbigniew Szalbot** z Fairtrade Polska oraz **Tomasz Schimanek** przedstawili członkom i sympatykom tej organizacji, czym są zamówienia publiczne, w tym zrównoważone zamówienia publiczne, jak je stosować i jak uwzględniać w nich produkty z certyfikatem Fairtrade oraz jak działa kampania Miejsca Pracy Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu.

19-25.04

Z okazji Dnia Ziemi Polska Izba Żywności Ekologicznej i Jemy eko zorganizowały akcję „Zielony Tydzień”, podczas której sklepy stacjonarne i online oferowały produkty ekologiczne w promocyjnych cenach. Dzięki naszemu członkostwu w tej organizacji promowane były również produkty z certyfikatem Fairtrade.

22.04

Zorganizowaliśmy **webinarium nt. etykiet społecznych w zamówieniach publicznych** dla osób realizujących takie zamówienia. Prezentacja pana **Przemysława Grosfelda** z Ministerstwa Rozwoju oraz **Tomasza Schimanka** i **Rozalii Wiśniowskiej** z Fairtrade Polska przybliżyły uczestnikom czym są zamówienia publiczne, w tym zrównoważone zamówienia publiczne, jak je stosować i jak uwzględniać w nich produkty z certyfikatem Fairtrade.

29.04

Na zaproszenie biura **United Nations Development Programme in Ukraine** odbyliśmy spotkanie online z przedsiębiorcami z Ukrainy. **Oksana Forkutsa** z Fairtrade International oraz **Zbigniew Szalbot** z Fairtrade Polska przedstawili odpowiednio standardy Fairtrade oraz doświadczenia Fairtrade Polska we wspieraniu firm zainteresowanych Fairtrade.

Filmy – Rolnicy walczą z globalnym kryzysem

W ubiegłym roku zrealizowaliśmy polską wersję filmów dokumentalnych śledzących losy rolników z globalnego Południa zrzeszonych w spółdzielniach z certyfikatem Fairtrade.

Seria nakręcona została w trzech miejscach – w Peru, Indonezji oraz Kenii – i oferuje spojrzenie na to, jak globalny kryzys wpłynął na społeczność w różnych zakątkach świata.

W Peru poznajemy **Roberto**, plantatora bananów z certyfikowanej przez Fairtrade spółdzielni APBOSMAM, który jest również gospodarzem lokalnego radia i właścicielem restauracji.

W Indonezji śledzimy życie **Ponisih**, rolniczki uprawiającej cukier kokosowy z certyfikowanej przez Fairtrade spółdzielni KSP Karmatera.

Trzecia historia dotyczy **Caroline** z Kenii, rolniczki uprawiającej kawę i członkini spółdzielni Kapkiyai.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/fd

Wspomniane trzy filmy dokumentalne to niejedynie propozycje, które pojawiły się na naszym kanale YouTube w 2021 roku. Zachęcamy do zapoznania się z nimi. Link do naszego kanału: <http://youtube.com/fairtradepolska>

Kampania wizerunkowa Wybieram Fairtrade

We wrześniu po raz pierwszy zrealizowaliśmy ogólnopolską **kampanię wizerunkową „Wybieram Fairtrade”**, która miała na celu popularyzowanie znaku FAIRTRADE. Twarzami kampanii zostali pani **Anita Włodarczyk** – trzykrotna mistrzyni olimpijska i czterokrotna mistrzyni świata w rzucie młotem oraz pan **Marek Kamiński** – podróżnik, filozof, pierwszy zdobywca obu biegunów Ziemi. Ich wizerunki widniały przez cały wrzesień oraz częściowo również w październiku na ponad 300 billboardach, ponad 450 citylightach i na ekranach pojazdów komunikacji miejskiej w kilkunastu polskich miastach. Zdjęcia do kampanii wykonała **Alicja Rzepa**. Informacja o kampanii dotarła przez media społecznościowe Fairtrade Polska do ponad 250 tys. osób.

Dzięki uprzejmości pani Anity oraz pana Marka nagraliśmy również 8 krótkich klipów wideo z ich krótkimi wypowiedziami na temat Fairtrade.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/kwf

W kampanii wspierały nas miasta **Gdańsk, Jelenia Góra, Poznań** oraz **Oborniki Śląskie**.

Kampania Kalendarz Adwentowy Fairtrade

Zwieńczeniem kolejnego roku naszych działań na rzecz popularyzacji idei Fairtrade była zorganizowana po raz kolejny kampania „**Kalendarz Adwentowy Fairtrade**”. Tym razem mechanizm zabawy był oparty na loterii, której mechanika była bardzo prosta – w dniach 1-24.12 na stronie www.fairtrade-advent.org/pl, w okienku na dany dzień należało wybrać odpowiedź na pytanie konkursowe. Spośród zgłoszeń z prawidłowymi odpowiedziami codziennie losowaliśmy 3 osoby, które otrzymały atrakcyjne zestawy produktów z certyfikatem Fairtrade.

W konkursie można było wygrać produkty nie tylko z popularnych sieci handlowych i stacji benzynowych, lecz także z rzemieślniczych palarni kawy i sklepów internetowych. Każdego dnia w loterii udział wzięło około tysięcy osób.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/ka

Projekt Fairtrade în România

W celu wsparcia promocji Fairtrade w Rumunii prowadzimy (w porozumieniu z Fairtrade International) fanpage w języku rumuńskim **Fairtrade în România**. Publikujemy na nim zarówno ogólne informacje o Fairtrade, jak i nt. marek z certyfikatem Fairtrade dostępnych w Rumunii oraz sieci handlowych w tym kraju, które je oferują. Dzięki działaniom promocyjnym informacje o Fairtrade zostały wyświetlone ponad 6,3 mln razy, a grupa osób lubiący stronę wzrosła do niemal 8 tys. osób. Dodatkowo stworzyliśmy na naszym kanale na Youtube playlistę z filmami nt. Fairtrade posiadającymi napisy w tym języku, a także przygotowaliśmy ulotkę przybliżającą Fairtrade „Ce este Fairtrade?” oraz plakaty „Alege Fairtrade pentru oameni, pentru planeta” (Wybieraj Fairtrade dla ludzi, dla planety) i banery internetowe „Alege produse cu semnul Fairtrade” (Wybieraj produkty ze znakiem Fairtrade).

Więcej: www.facebook.com/FairtradeInRomania

Pozostałe wydarzenia

Targi, kongresy i inne

Kawa to sztandarowy produkt Fairtrade. Mimo pandemii odwiedziliśmy takie imprezy jak **Festiwal Kawy** we Wrocławiu (19-20.06), w Krakowie (28-29.08) oraz **Świąteczny Festiwal Kawy** w Krakowie (Tauron Arena, 4-5.12).

17-19.02

W Norymberdze odbyły się targi **BioFach**. Są to największe na świecie targi żywności ekologicznej i rolnictwa. Dzięki naszemu członkostwu w stowarzyszeniu Polska Ekologia, mieliśmy możliwość zaprezentowania tam polskich firm oferujących ekologiczne produkty Fairtrade.

27.05

Akademia Rozwoju Filantropii zorganizowała w Warszawie **Gale Finałową „Dobroczynca roku”** (XXIV edycja), której eksperci i kapituła otrzymali pakiety z produktami Fairtrade.

10.09

Wydział Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej zorganizował prezentację w ramach kursu **Business Ethics** dla studentów MBA, w czasie której uczestnicy obejrżeli wysłane przez nas filmy nt. Fairtrade oraz degustowali produkty z certyfikatem Fairtrade takie jak kawa, herbata, kakao, cukier, suszone mango i czekolady.

17-19.09

W Łodzi odbyły się **Targi natura FOOD i beECO** – targi produktów ekologicznych, naturalnych, regionalnych i tradycyjnych wytwarzanych zarówno przez polskich, jak i zagranicznych producentów i przetwórców. Drugiego dnia targów jednym z wydarzeń towarzyszących była **Akademia Biokuriera**, zorganizowana przez redakcję pisma Biokurier w partnerstwie z Fairtrade Polska. Akademia była inspirującym branżowym spotkaniem. W jej ramach odbyły się szkolenia poświęcone zagadnieniom handlu i sprzedaży w sektorze ekożywności i żywności z certyfikatem Fairtrade. Prezentacje przybliżyły właścicielom ekosklepów i odwiedzającym targi m.in. system Fairtrade i odpowiedziały na pytania: dlaczego warto włączyć produkty z certyfikatem Fairtrade do oferty oraz jak komunikować Fairtrade konsumentom. Prelegentami byli m.in. **Karol Przybylak** (Biokurier): „BIO, Vegan, FAIRTRADE – o oznaczeniach i certyfikatach na produktach spożywczych i kosmetycznych”, **Tomasz Makowski** (Fairtrade Polska): „Fairtrade. Co to znaczy i jak działa? Krok po kroku” oraz **Katarzyna Kamińska i Agnieszka Makowska** (Miko Coffee): „Korzyści z używania znaku FAIRTRADE dla producenta i sprzedawcy”. Kawa Miko posiada certyfikat Fairtrade i jest obecna na polskim rynku od ponad 12 lat.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/nf

30.09-02.10

Trzecia edycja **Międzynarodowych Targów Żywności i Produktów Ekologicznych Bioexpo Warsaw** odbyła się w Nadarzynie koło Warszawy. Na stoisku Fairtrade Polska prezentowaliśmy produkty z certyfikatami Fairtrade i rolnictwa ekologicznego dostępne na polskim rynku. Ponadto, podczas towarzyszącego Targom Kongresu BioExpo, **Tomasz Makowski** z Fairtrade Polska wygłosił prelekcję pt. „Certyfikat Fairtrade szansą wejścia na rynek produktów ekologicznych”.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/be

8-9.10

Druga edycja krakowskiego szczytu klimatycznego **Carbon Footprint Summit**, którego celem jest integracja środowisk nauki, technologii, aktywizmu i biznesu dla wspólnego działania na rzecz klimatu. Głównym punktem programu była Międzynarodowa Konferencja, w której wystąpił **Juan Pablo Solis**, Starszy Doradca ds. Klimatu i Środowiska w Fairtrade International z prelekcją pt. „Globalny handel emisjami na rzecz klimatu i uczciwej współpracy między krajami Północy i Południa”.

Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/cfs

16.10

W Opolu odbyła się impreza o nazwie „**Do dzieła. Zero Waste Fest 21**” organizowana przez **Fundację Do dzieła**, podczas której nie zabrakło także filmów o Fairtrade, ochronie przyrody i odpowiedzialnej modzie.

27-28.10

W Warszawie miał miejsce **European Circular Retail Congress**, podczas którego **Tomasz Makowski** z Fairtrade Polska odbył szereg spotkań z osobami zarządzającymi sieciami handlowymi, przedstawicielami producentów CPG (Consumer Packed Goods) oraz dostawcami rozwiązań wspierających zrównoważony rozwój.

16-17.11

W Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyła się szósta edycja **Open Eyes Economy Summit** – Międzynarodowego Kongresu Ekonomii Wartości. Po raz kolejny Fundacja Fairtrade Polska była partnerem Kongresu. Co roku OEES gromadzi wybitne osobistości ze świata nauki, ekonomii czy kultury, którzy spotykają się, by rozmawiać o praktycznych aspektach ekonomii wartości. Na Kongresie nie zabrakło nie tylko produktów z certyfikatem Fairtrade, ale także głosu Fairtrade w dyskusji. W sesji specjalnej „Lokalni czy globalni dostawcy – kto szczególnie potrzebuje naszej pomocy?” wzięli udział **Nicolas Lambert** – CEO Fairtrade Belgium. Więcej: www.fairtrade.org.pl/r21/oees

2.12

Akademia Rozwoju Filantropii zorganizowała w Warszawie **IX Konferencję Koalicji Liderzy Pro Bono „Życie oparte na wartościach. Wolontariat przyszłości”**. Jej uczestnicy otrzymali czekolady do picia, kawy i herbaty z certyfikatem Fairtrade.

Działalność edukacyjna**25.01**

Rozalia Wiśniowska z Fairtrade Polska przeprowadziła warsztat online dla **Ambasadorów Zrównoważonego Rozwoju**, podczas którego opowiedziała o Celach Zrównoważonego Rozwoju i Fairtrade.

13.05 i 18.05

Zbigniew Szalbot z Fairtrade Polska na zaproszenie **Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie** poprowadził warsztaty nt. Fairtrade dla uczestników projektu „Our food, our future”.

6.07

Monika Krawczykowska z firmy Slogan przeprowadziła dla organizacji pozarządowych webinar pt. „Fairtrade – sposób na sprawiedliwą i zrównoważoną modę”.

8.07

Podczas wizyty studyjnej nt. wdrażania bardziej zrównoważonych rozwiązań eventowych organizowana przez **Meeting Planner Sp. z o. o.** dla organizatorów eventów, **Magdalena Pastuszak** z Fairtrade Polska przeprowadziła pogadankę nt. produktów z certyfikatem Fairtrade, które można wykorzystać np. w cateringu.

1.09

Dzięki wzorowej koordynacji kampanii przez **dr Ewę Radomską Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie** odnowił tytuł Uczelnia Przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu na kolejny dwuletni okres.

3.09

Z inicjatywy **Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce** zorganizowaliśmy webinarium o Fairtrade dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i konsumentów, na którym **Zbigniew Szalbot** z Fairtrade Polska i zewnętrzny ekspert – pan **Tomasz Schimanek** – opowiedzieli o etykietach społecznych, wyjaśnili, czym jest i jak działa Fairtrade.

17.11

Magdalena Pastuszak z Fairtrade Polska przeprowadziła w **Szkole Podstawowej w Pogorzeli** prezentację online z okazji Tygodnia Edukacji Globalnej. Szkoła otrzymała od nas plakaty i ulotki oraz produkty do degustacji. Warto nadmienić, że szkoła ta z własnej inicjatywy zorganizowała wycieczkę z naszymi ulotkami do pobliskich dyskontów w poszukiwaniu produktów ze znakiem Fairtrade, podczas której zachęcano klientów do wyboru produktów z certyfikatem Fairtrade.

Urodziny naszych przyjaciół

12.06

10. urodziny **krakowskiej firmy KOKOworld**, która ma w asortymencie produkty bawełniane z certyfikatem Fairtrade swjej własnej marki, i nie tylko. Uczestnicy urodzin otrzymali od nas do degustacji produkty spożywcze z certyfikatem Fairtrade. W sklepie KOKOworld klientki i klienci mogą się częstować kawą Fairtrade na co dzień.

3.07

8. urodziny **Fundacji Targ Pietruszkowy**. Fundacja organizuje w krakowskim Podgórzu sobotni i środowy targ z produktami od lokalnych rolników, który nieraz bywał dla nas okazją do pokazania perspektywy rolników z krajów Południa. Z kolei Paczka Pietruszkowa to sklep online z produktami z Targu, a także produktami z certyfikatem Fairtrade. Podczas uroczystości wśród klientów Targu rozdysponowano kilkaset bawełnianych woreczków „less waste” z certyfikatem Fairtrade.

Poza wcześniej wymienionymi instytucjami współpracowaliśmy też m.in. z: **Grupą Zagranica, Koalicją CSR Watch, Spółdzielnią Kooperatywa Pozarządowa** i z **Turkusowym Klubem Przedsiębiorstw Społecznych**.

Działania medialne

Działania w mediach społecznościowych

Jako Fairtrade Polska (@fairtradepolska) jesteśmy obecni w następujących mediach społecznościowych.

/FairtradePolska – **28 006** obserwujących

/FairtradePolska – **2 963** obserwujących

/FairtradePolska – **467** obserwujących

/FairtradePolska – **365** obserwujących

/FairtradePolska – **377** obserwujących

www.fairtrade.org.pl – **224 775** odwiedzin

E-biuletyn Fairtrade Polska – **4 034** prenumeratorów

Powyższe dane dotyczą 2021 roku.

Działania w mediach tradycyjnych

W 2021 roku pozyskaliśmy łącznie 135 publikacji medialnych, z czego 9 to wywiady radiowe, 2 wywiady telewizyjne, 1 publikacja prasowa, 123 publikacje internetowe. Byliśmy m.in. w **Radiu ZET, Halo Radio, RMF Classic, Radiu Nowy Świat, Radiu 357**.

Szacowana wartość stanowiąca ekwiwalent pieniężny reklamy o takiej samej powierzchni jak zmonitorowane publikacje medialne wyniosłaby 634 068 zł.

Współpraca z liderami opinii

Regularnie współpracujemy z liderami opinii, by poszerzać grono osób, do których docieramy z informacjami o Fairtrade. W 2021 roku byli to: **Natasza Kotarska, Katarzyna Błażejewska-Stuhr, Katarzyna Zajączkowska-Fajto, Jakub Kuroń, Daria Rogowska** oraz **Karolina Piotrowska**. Łączne zasięgi wszystkich wymienionych osób pozwoliły nam dotrzeć do ponad 260 tys. odbiorców. Dziękujemy za współpracę!

Polecane materiały

Dostępne na naszej stronie internetowej:
www.fairtrade.org.pl/materiały-dla-ciebie

Badania Globe Scan 2021

www.fairtrade.org.pl/r21/mgs

Komiks o Fairtrade

www.fairtrade.org.pl/r21/mkf

Ulotka w języku ukraińskim Що таке Fairtrade?

www.fairtrade.org.pl/r21/muk

Co możesz zrobić?

Bądź odpowiedzialnym konsumentem

- Podczas zakupów wybieraj certyfikowane produkty Fairtrade.
- Informuj sprzedawców, np. w mediach społecznościowych, że zależy Ci na etycznym pochodzeniu produktów.
- Bierz udział w akcjach Fairtrade Polska i wspieraj nas w mediach społecznościowych.
- Zamów nasze bezpłatne materiały i dziel się nimi z innymi.
- Wspieraj nasze działania darowiznami lub przekaż nam 1% podatku.

Prowadź firmę w sposób zrównoważony

- Dodaj certyfikowane produkty Fairtrade do swojej oferty produkcyjnej lub handlowej.
- Integruj pracowników wokół Fairtrade, włączając się w kampanię *Miejsca Pracy Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu*.
- Uwzględniaj Fairtrade w polityce społecznej odpowiedzialności (CSR).

Fairtrade Polska
w mediach społecznościowych:

www.fairtrade.org.pl